

Sterk vilje til nytenkning

I 2018 har SOS-barnebyer jobbet målrettet for at enda flere barn skal få en stabil oppvekst og mulighet til å skape seg et anstendig voksenliv.

SOS-barnebyer har et direkte omsorgsansvar for 89 000 barn og ungdom. I tillegg støtter organisasjonen over en halv million barn og voksne som lever i en svært vanskelig situasjon. Det er et stort behov for langsiktig støtte. 220 millioner barn har mistet eller risikerer å miste omsorgen fra sin familie. Dette er hvert tiende barn i verden.

Derfor har SOS-barnebyer satt seg som mål å kunne gi flere barn en trygg oppvekst med mulighet til å skape seg et anstendig voksenliv. De siste årene har organisasjonen hatt et spesielt fokus på å optimalisere virksomheten, for å sikre at SOS-barnebyer når effektivt ut til alle som vil være avhengig av innsatsen i tiårene fremover. Dette er en del av SOS-barnebyers internasjonale strategi frem mot 2030.

SOS-barnebyer Norge har vært gjennom den samme strategiprosessen og i 2018 har organisasjonen jobbet målbevisst for å bidra til at føderasjonen skal nå de oppsatte målene. SOS-barnebyer Norge jobber i tillegg med å utvikle bedre systemer for barneomsorg i Norge, blant annet for bosetting og integrering av barn som har flyktet alene.

SOS-barnebyer Norge hadde i 2018 en samlet inntekt på 610 millioner kroner, og ved utgangen av året var det 126 326 aktive fadderskap her i landet.

SOS-BARNEBYERS PROGRAM

Internasjonal virksomhet

På verdensbasis driver den internasjonale SOS-organisasjonen virksomhet i 135 land og territorier. Det samlede bidraget fra SOS-barnebyer Norge til SOS-barnebyer internasjonalt utgjorde i 2018 443 millioner kroner, mot 473 millioner kroner i 2017. I tillegg til fadderbidragene, som går til SOS-barnebyers program over hele verden, har SOS-barnebyer Norge et spesielt finansieringsansvar for program i 15 hovedsamarbeidsland: Mosambik, Zimbabwe, Zambia, Malawi, Swaziland, Tanzania, Angola, Nigeria, Filippinene, Vietnam, Peru, Ecuador, Colombia, Russland og Kosovo.

Beskyttelse av barn

SOS-barnebyer jobber kontinuerlig for å gi barn en trygg oppvekst og god omsorg og har retningslinjer, standarder og rutiner som skal sikre barna beskyttelse. Organisasjonen har hele tiden i tankene at arenaer med mange barn kan tiltrekke seg mennesker med uredelige hensikter. SOS-barnebyer fortsatte i 2018 sitt arbeid med å styrke rapporteringsrutinene på saker som gjelder brudd på barns beskyttelse. Organisasjonens hovedoppgave er å ivareta hvert enkelt barn og tar denne type saker svært alvorlig.

Kapasitetsbygging globalt

SOS-barnebyer Norge har, sammen med de andre nordiske SOS-organisasjonene, stått i spissen for å gjennomføre kapasitetskartlegginger av SOS-barnebyer sine seks internasjonale regionskontor i perioden 2018-2020. Målet med gjennomgangene er å sikre at støtte av høy kvalitet gis nærmest mulig programmene. I 2018 var SOS-barnebyer Norge instrumentell både i arbeidet med å utvikle metodikk, samt å gjennomføre den første kartleggingen, som ble utført av regionskontoret for Øst- og Sørlege Afrika.

Viktig arbeid for likestilling

En ny internasjonal likestillingsrådgiver ble ansatt i 2018, med arbeidssted på regionskontoret i Asia. Grieg Foundation har finansiert stillingen siden 2015, men i 2019 blir stillingen finansiert av SOS-barnebyer internasjonalt. Dette viser at likestilling blir ansett som viktigere i organisasjonen enn tidligere. Gjennom et større fokus på likestilling har også organisasjonen styrket arbeidet mot seksuell trakassering av ansatte. SOS-barnebyer har igangsatt et arbeid for å sikre at organisasjonens overordnede guidelines, som omhandler beskyttelse og etisk adferd, også inkluderer beskyttelse mot seksuell trakassering.

Avsluttede korrupsjonssaker

SOS-barnebyer Norge offentliggjør alle økonomiske underslagssaker i sine hovedsamarbeidsland som er avsluttet i foregående år. I 2018 ferdigbehandlet SOS-barnebyer Norge to varslingsaker i henholdsvis Tanzania og Mosambik. Saken i Mosambik ble undersøkt og beskyldningene funnet grunnløse. Etterforskningen i Tanzania fant ikke økonomisk mislighold i tråd med beskyldningene, men førte til innskjerping av interne rutiner.

I tillegg er fem saker, innmeldt i 2017 fra henholdsvis Swaziland, Tanzania og Zimbabwe, blitt avsluttet. Tre av sakene var fra programmer i Swaziland, hvor mindre beløp ble bekreftet underslått. De ansvarlige er avskjediget og pengene betalt tilbake. SOS-barnebyer Swaziland har innført innskjerping i sine rutiner og regelverk. Saken i Tanzania gjaldt kjøp av tjenester ikke levert og brudd på interne prosedyrer. Den ansvarlige er ikke lenger ansatt i SOS-barnebyer Tanzania. Saken i Zimbabwe gjaldt pengeoverførslers i strid med organisasjonens rutiner. Den ansvarlige er ikke lenger ansatt i SOS-barnebyer.

Nødhjelp

2018 innebar færre aktiviteter på nødhjelpsområdet enn i 2017. SOS-barnebyer Norge mottok langt færre appeller om finansiell støtte, kun seks appeller mot hele 17 året før. Dette skyldes både færre store katastrofer, men også mindre programvirksomhet innenfor nødhjelp i SOS-barnebyer.

SOS-barnebyer Norge hadde et meget godt besøk hos SOS-barnebyer Nepal i 2018, hvor resultatene av nødhjelpsarbeidet etter jordskjelvet i 2015 ble presentert. Takket være norske givere kunne SOS-barnebyer Norge bidra med 20 millioner kroner til oppbyggingsarbeidet. Også nye fosterhjemstiltak for barn ble etablert og er fortsatt i drift.

SOS-barnebyer Norge bevilget 2,5 millioner kroner til nye nødhjelpstiltak i 2018. I tillegg ble det utbetalt totalt 6,8 millioner kroner fra nødhjelpsfondet for tidligere års bevilgninger. Det ble også utbetalt 6,7 millioner kroner av øremerkede, stående midler etter henholdsvis Haiti 2010 og Tsunamien 2004.

Programutvikling i Norge

SOS-barnebyer Norge har de siste årene dreid virksomheten mer i retning av å utvikle omsorgsmodeller i samarbeid med offentlig sektor. Familiehjemsmodellen Våre nye barn, som er spesielt tilrettelagt for å ivareta enslige mindreårige asylsøkere, videreføres. Ved utgangen av 2018 var det familiehjem i fire ulike kommuner.

En del av Våre nye barn er også integreringsprosjektet SAMMEN, der norsk ungdom og ungdom som har flyktet alene til Norge samarbeider om et felles prosjekt. Ved utgangen av 2018 var modellen etablert i 25 kommuner.

I 2018 har SOS-barnebyer Norge tatt de første skrittene mot et nytt fosterhjemsprosjekt: Under samme tak, hvor SOS-barnebyer Norge samarbeider med Drammen, Lillehammer og Ringerike om en ny fosterhjemsmodell som vil være spesielt tilrettelagt for å holde søsken sammen.

Både SAMMEN og Under samme tak har fått støtte over statsbudsjettene for 2018 og 2019. Prosjektene fikk også støtte på 1,1 millioner kroner fra Gjensidigestiftelsen, på slutten av 2018. Våre nye barn er i tillegg finansiert av Husbanken og Egmont Fonden.

Beslutningen om avvikling av barnebyen i Bergen ble fattet i desember 2017. Det er lagt opp til en forsvarlig avvikling, og i første omgang innebærer dette at ingen nye barn flytter inn. Alle relasjoner som er etablert mellom barn og foreldre ivaretas. Beslutningen er formidlet til alle relevante parter og avviklingen går i henhold til fastlagte planer.

Tydelig fokus på stabil omsorg

SOS-barnebyer Norge har oppdatert strategien for det internasjonale politiske arbeidet og har hatt flere møter og arrangementer med politikere der temaene har vært beskyttelse av barn i utviklingsland og betydningen av barnevern i utviklingspolitikken. SOS-barnebyer arbeider for å øke forståelsen av viktigheten av tidlig forebyggende innsats i sårbare familier. SOS-barnebyers programinnsats rettes i stadig større grad mot å styrke familiers egen omsorgsevne, og da ut fra forståelsen av hvor viktig de tidlige barneårene er for barns utvikling.

SOS-barnebyer Norge har utarbeidet en tydeligere strategi for det nasjonale politiske arbeid. SOS-barnebyer Norge har fått gjennomslag for at det skal prøves ut en ordning med hurtigbosetting av enslige mindreårige asylsøkere, og samlet arbeidet med barn som har flyktet alene til Norge under overskriften Barnas vei. Det har også vært jobbet for å løfte frem FNs retningslinjer for alternativ omsorg for barn i det norske barnevernet.

SOS-BARNEBYERS INNSAMLINGSVIRKSOMHET

Samlede fadderinntekter økte med 3 millioner kroner til 419 millioner kroner. Det er en økning på 0,7 prosent fra året før. Ved utgangen av året hadde SOS-barnebyer Norge 126 326 aktive fadderskap.

SOS-barnebyer Norge har hatt et totalt antall givere (fysiske og juridiske) på ca 200 000 i 2018. SOS-barnebyer Norges samlede inntekter var i 2018 på 610 millioner kroner, som er en vekst på 17 millioner kroner fra 2017. Stiftelsens aktivitetsresultat ble i 2018 på 30 millioner kroner, som er en vekst på 38 millioner kroner mot året før. Veksten knytter seg primært til økte frie bidrag fra arv og testamentariske donasjoner, samt reduserte kostnader til anskaffelse av midler.

Postkodelotteriet

SOS-barnebyer Norge vant sammen med WWF Verdens naturfond trekningen i Lotteritilsynet i 2017 om én av fem lotteritillatelser, med en omsetning for lotteriet oppad begrenset til 300 millioner kroner i året. Operatør for lotteriet er Novamedia Norsk Postkodelotteri AS. I forskriftene for de fem tillatelsene går det tydelig frem at det er en forutsetning at lotteriet ikke skal skape spillavhengighet. Den første trekning ble foretatt primo november. Etter at premiene er fratrukket går 50 prosent av omsetningen for Postkodelotteriet, likelig delt, til WWF Verdens naturfond og SOS-barnebyer Norge.

Mange aktive frivillige

Frivillige for SOS-barnebyer har lokallag i nesten alle landets fylker. Gjennom leserinnlegg og artikler i lokalmedier bidrar fylkeslederne til økt kunnskap om SOS-barnebyers arbeid. Frivilligruppene skaper inntekter til SOS-barnebyer gjennom ulike arrangementer. I mars ble den tolvte landskonferansen arrangert. Her deltok 100 frivillige for blant annet å vedta ny strategi, samt få oppdatering om SOS-barnebyers arbeid.

UngSOS består av unge, som gjør et viktig arbeid for organisasjonen. I 2018 har de produsert både leserinnlegg og en rekrutteringsfilm.

Sterk satsing på skoler

SOS-barnebyer Norge viderefører satsingen mot videregående skoler. I 2018 ble to programreiser med elever gjennomført til henholdsvis Kosovo og Tanzania. Et nytt engasjementskonsept, som handler om å løfte blikket og se seg selv som en del av en større sammenheng, ble lansert for målgruppen under navnet Motgift. SOS-barnebyer Norge arrangerte lærerseminar i Bodø og Fredrikstad.

Skolejoggen har positive resultater. I 2018 deltok 22 500 elever over hele Norge og det foreløpige årsresultatet er på 846 000 kroner. Dette er en økning på 1 400 deltakere og 130 000 kroner mot året før. Marit Bjørgen, Skolejoggens ambassadør, besøkte Zambia i 2018 og undervisningsmateriellet ble i stor grad basert på dette besøket.

Omvendt Julekalender møter konkurranse i markedet. I år deltok 43 000 elever mot 52 000 elever i 2017. Det gir et inntektsresultat som ved årsskiftet ligger 400 000 kroner lavere enn året før.

Solsikkekonferansen 2018 for ansatte i solsikkebarnehager ble arrangerte på Gamle Museet i Oslo i samarbeid med Espiragruppen i april.

Samarbeid med næringsliv og organisasjoner

SOS-barnebyer Norge jobber strategisk og operativt med bedrifters samfunnsansvar, og partnerskap med næringslivet er viktig for organisasjonen. I 2018 ble samarbeidsavtalene med ABB og Apollo videreført, og Radisson Group ble ny støttespiller med en internasjonal avtale fram til 2022. De største næringslivspartnere var Aktiv Eiendomsmegling, Espira-gruppen, MARS Norge, OBOS og SKAGEN Fondene. Som et ledd i målet om å etablere nye samarbeid, gjennomførte SOS-barnebyer Norge i 2018 møter med en rekke større selskap. SOS-barnebyer Norge ser også verdien av å skape gode møteplasser med næringslivet gjennom jevnlig frokostmøter og events.

Stadig flere næringslivsaktører knytter sitt samfunnsansvar og samarbeid med SOS-barnebyer Norge til oppnåelsen av FNs bærekraftsmål. Våre støttespillere bidrar til oppnåelsen av særlig åtte av de 17 bærekraftsmålene.

Ulike organisasjoner er viktige støttespillere for SOS-barnebyer Norge. Fagforbundet og deres medlemmer er en meget viktig samarbeidspartner og i 2018 støttet de barnebyen i Huambo i Angola med i overkant av 9,1 millioner kroner. Like viktig er det mangeårige samarbeidet med Odd Fellow-ordenen og barnebyprosjektet i Ngabu i Malawi. Politiets Fellesforbund har siden 2014 vært med å støtte SOS-barnebyers viktige arbeid for ungdom, først i Murmanskregionen og fra 2018 i Pristina, Kosovo.

Støtte fra norske myndigheter

(offentlig finansiering)

Støtte på til sammen 18,3 millioner kroner i offentlige tilskudd til internasjonale program, hvorav 800 000 kroner fra Helse- og omsorgsdepartementet og resten fra Norad.

I 2016 ble det inngått en fireårig rammeavtale med Norad som finansierer programmer i Malawi og Zimbabwe. Totalrammen på avtalen fra 2016-2019 er 77,8 millioner kroner. Årlig tilskudd fra Norad var i 2018 på 17,5 millioner kroner.

Beløpet fra Helse- og omsorgsdepartementet i 2018 var på 800 000 kroner til prosjektet Open World i Murmansk, som gir barn med funksjonsnedsettelse en bedre hverdag. Prosjektet skal vare til mai 2019.

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet bidro med 2 millioner kroner til støtte for prosjektet Våre nye barn.

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet bidro med 4 millioner kroner til støtte for prosjektet Under samme tak.

Støtte fra andre

Grieg Foundation støttet SOS-barnebyer Norge med totalt 7 millioner kroner i 2018. Støtten gikk til likestillingsprogrammet og implementering av likestillingsstrategien.

Stiftelsen Balder inngikk i 2018 avtale om å bidra til å sikre ungdom i Kitwe i Zambia skolegang ved utvidelse av den kommunale skolen Kaufe Bridge School. Prosjektet har en kostnadsramme på 5 millioner kroner. Stiftelsen Balder bidro i 2018 med 1,5 millioner kroner. Ytterligere 3,5 millioner kroner inntektsføres i 2019.

Egmont Fonden støttet prosjektet Våre Nye Barn med 2 millioner kroner i 2018.

Arv og testamentariske gaver er et viktig bidrag til SOS-barnebyer arbeid. SOS-barnebyer Norge mottok 38,1 millioner kroner i 2018 i form av arv. Det er en tillitserklæring for organisasjonen at

stadig flere gir arv og testamentariske donasjoner. I 2018 mottok SOS-barnebyer Norge gaver fra 30 testamenter, som alle er skrevet i perioden 2011 – 2018.

MEDIA OG KOMMUNIKASJON

Mediesakene med størst omtale for SOS-barnebyer Norge i 2018 har vært knyttet til situasjonen for enslige mindreårige flyktninger og familiehjemsmodellen, integreringsprosjektet SAMMEN, Marit Bjørgens engasjement og Zambia-reise, betydningen av omsorg, samt aktiviteter som Skolejoggen og lokale innsamlingsaksjoner. Leserinnlegg og kronikker har bidratt til mye god omtale og synlighet. SOS-barnebyer Norges andel av medieomtale blant barneorganisasjoner i landet er 12 prosent.

Facebook er SOS-barnebyer Norges viktigste kanal i sosiale medier, og hadde ved årsskiftet 110 400 følgere. SOS-barnebyer Norge er blant de største i vår bransje på Facebook og har en god engasjementsrate. Det er også positiv utvikling på Instagram, Twitter og LinkedIn.

SOS-BARNEBYERS INTERNASJONALE ROLLE

SOS Children's Villages International (SOS CVI) er den internasjonale føderasjonen av SOS-organisasjoner i 135 land og territorier. Styreleder i SOS-barnebyer Norge, Halvor Stenstadvold, er ett av 22 medlemmer i det internasjonale senatet, som er SOS-barnebyers øverste organ. Han leder også en av senatets underkomiteer – The Senate Sub-committee on Finance and Audit. I tillegg er SOS-barnebyer Norges generalsekretær Bente Lier medlem i det internasjonale Management Council som er den internasjonale ledergruppen i SOS-barnebyer.

SOS-barnebyer Norge deltar i en rekke internasjonale prosesser, både innenfor programutvikling og inntektsarbeid. Blant de viktigste i 2018 er arbeidet med å modernisere føderasjonen (Federation 2030), et prosjekt for å styrke kompetanse og kapasitet nær programmene, innføring av bedre resultatmåling i organisasjonen (Result Based Management), prosjekter for likestilling, utvikling av nye fadderprodukter og deltagelse i nordiske samarbeidsprosjekter. Ved hjelp av midler fra Grieg Foundation har SOS-Barnebyer Norge sammen med SOS-barnebyer Colombia også igangsatt pilotering av å måle myndighetenes innsats innenfor barnevern (Tracking Progress).

STYRE OG ADMINISTRASJON

Per 31.12.18 var det totalt 75 ansatte i SOS-barnebyer Norge. Det er en reduksjon på åtte ansatte sammenliknet med året før. 70 av de ansatte holder til ved SOS-barnebyer Norges sekretariat i Oslo. De øvrige fem ansatte jobber ved SOS-barnebyen i Bergen, sammen med åtte fosterforeldre som har status som oppdragstakere. SOS-barnebyer Norges administrative ledelse består av to menn og fire kvinner.

I henhold til lover og forskrifter fører stiftelsen oversikt over totalt sykefravær blant de ansatte. Sykefraværet for 2018 var 3,7 prosent (mot 4,5 prosent i 2017). SOS-barnebyer Norge er tilsluttet avtalen om et inkluderende arbeidsliv.

Organisasjonens oppdrag er langsiktig og styret er opptatt av at stiftelsen kan stå ved sine forpliktelser uavhengig av kortsiktige svingninger i de løpende inntektene, utfordringer på kostnadssiden eller valutakursendringer. Barna skal kunne stole på at SOS-barnebyer stiller opp og gir dem en trygg og stabil oppvekst, selv hvis eksterne rammebetingelser endres. Styret har derfor vedtatt å ha tilstrekkelige midler i reserve til å kunne imøtekomme de langsiktige forpliktelsene.

Styret i SOS-barnebyer Norge består av syv personer, to menn og fem kvinner. Ragnhild Dybdahl og Erik Garaas er gått inn som nye styremedlemmer etter Halvor Fossum-Lauritzsen og Knut Storberget. Styret takker for god innsats.

STIFTELSEN SOS-BARNEBYER

Styret har ikke kjennskap til inntrådte forhold som påvirker bedømmelsen av regnskapet for 2018. Regnskapet for 2018 er avgitt under forutsetning om fortsatt drift. Stiftelsens virksomhet forurenser ikke miljøet. Stiftelsen arbeider aktivt for å fremme diskrimineringslovens formål om å sikre like muligheter og rettigheter, og for å hindre diskriminering.

Styret vil uttrykke en stor takk til SOS-foreldre i Bergen og alle frivillige og ansatte i SOS-barnebyer Norge for nok et år med meget solid innsats.

Oslo, 31. desember 2018 / Oslo, 1. mars 2019

Halvor Stenstadvold
Styreleder

Elisabeth Grieg
Styremedlem

Aagot Skjeldal
Styremedlem

Erik Garaas
Styremedlem

Nina Langfeldt
Styremedlem

Ragnhild Dybdahl
Styremedlem

Kristin Stoltenberg
Styremedlem

Bente Lier
Generalsekretær